

Білоус Аліна Анатоліївна

доцентка кафедри філології та перекладу

Київський національний університет

технологій та дизайну (м. Київ)

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЗАСОБУ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ

У викладанні іноземних мов на старшому етапі навчання використання інформаційних технологій має особливе значення. Комп'ютер як дидактичний інструмент дозволяє не тільки інтенсифікувати навчальний процес за рахунок застосування різноманітних навчальних та автентичних електронних матеріалів, але й сприяє включенню в цей процес реальної комунікації мовою, що вивчається.

Іншим важливим аспектом використання комп'ютера при вивченні іноземних мов є необхідність вироблення в учнів певного рівня самостійності у вивченні мови з використанням аудіовізуальних можливостей електронних ресурсів, в тому числі ресурсів мережі Інтернет.

Інформатизація зачіпає всі компоненти навчального процесу: його учасників (учнів, учителів, методистів і т. ін.) і всі його складові.

Багато дослідників, які розглядали проблему інформатизації навчання (Бовтенко М. А., Машбиць Є. І., Полат Є. С., Морська Л. І., Босенко М. В. та ін.), відзначають, що застосування інформаційних технологій у навчанні виступає як потужний виховний, методичний та дидактичний стимул підвищення якості навчального процесу, а особливо на старшому етапі.

Практика показує, що комп'ютерні навчальні програми мають чимало переваг у порівнянні з традиційними методами навчання. Але слід враховувати

й те, що при роботі з використанням комп'ютерних технологій змінюється роль педагога, основне завдання якого – підтримувати та спрямовувати розвиток особистості учнів, їх творчий пошук. Відносини з учнями будуються на принципах співпраці та спільної творчості. У цих умовах неминучий перегляд сформованих сьогодні організаційних форм навчальної роботи: збільшення самостійної індивідуальної і групової роботи учнів, відхід від традиційного уроку з переважанням пояснювально-ілюстративного методу навчання, збільшення обсягу практичних та творчих робіт пошукового та дослідницького характеру.

Застосування комп'ютерних навчальних програм сприяє індивідуалізації та інтенсифікації навчання, підвищенню пізнавальної активності, мотивації та розширенню світогляду, створенню найбільш зручних та сприятливих умов для самостійної роботи. До інформаційних комп'ютерних технологій навчання відносять Інтернет і комп'ютерні програми.

Сучасні дослідники вважають, що інформаційні комп'ютерні технології відповідають ознакам розвиваючого навчання і допомагають вирішити наступні навчальні задачі:

1. усвідомлення та розуміння мовних явищ;
2. формування лінгвістичних здібностей (за допомогою виконання мовних та мовленнєвих вправ);
3. автоматизація мовних і мовленнєвих дій;
4. створення ситуацій спілкування, максимально наближених до реальних (Босенко, 2005, 3).

Використання цих нових форм навчання дозволяє учням встановлювати свій власний ритм навчання, який є основним показником мотивації старшокласників.

Також однією з переваг застосування інформаційних комп'ютерних технологій на уроках іноземної мови є можливість практично на будь-якому

етапі роботи з програмою надати учневі змогу здійснити вибір із декількох альтернатив із оцінювання виконуваної роботи. Такий постійний поточний самоконтроль особливо важливий у процесі самоосвіти. Побудова процесу навчання у вигляді розвиваючих інтерактивних ігор, різко підвищує увагу та інтерес до навчального матеріалу (Морська, 2007, 15).

Інтернет забезпечує безпосередній, релевантний і автентичний навчальний процес (що включає такі види діяльності, як список тематичних веб-сайтів, огляд подій, пошук необхідних матеріалів і т. ін.). Інтегроване використання ресурсів Інтернет, на відміну від розробки звичайних планів уроку, передбачає прогресивну структуру завдань.

Таке використання ресурсів Інтернет дозволяє створити необхідні умови для розвитку кожного учня, враховуючи індивідуальні психологічні особливості особистості, підвищити його творчу активність.

Новітні інформаційні технології впливають на зміну ціннісного потенціалу учня, що готує майбутнього студента до сприйняття інформаційних технологій як необхідного атрибуту майбутньої професійної діяльності. При роботі з інформацією у мережі Інтернет необхідним є осмислення відповідальності, що можливе скоріше в учнів старшої школи, аніж на попередніх етапах (Полат, 2005, 7).

Реалії часу висувають все більш високі вимоги до навчання практичного володіння іноземною мовою у повсякденному спілкуванні та професійній сфері. Обсяги інформації ростуть і часто рутинні способи її передачі, зберігання та обробки є малоефективними. Використання інформаційних технологій розкриває величезні можливості комп'ютера як засобу навчання.

Комп'ютерні навчальні програми мають багато переваг перед традиційними методами навчання. Вони дозволяють тренувати різні види мовленнєвої діяльності та сполучати їх у різних комбінаціях, допомагають краще зрозуміти мовні явища, сформувати лінгвістичні здібності, створювати

наближені до реальних (або реальні) комунікативні ситуації, автоматизувати мовні та мовленнєві дії, а також забезпечують можливість ведення обліку репрезентативної системи, реалізацію індивідуального, диференційованого підходу та інтенсифікацію процесу навчання іноземної мови, включаючи самостійну роботу учнів (Полат, 2005, 12).

У комп'ютерних навчальних програмах з англійської мови використовуються різні методичні прийоми, що дозволяють проводити ознайомлення, тренування, моніторинг та контроль знань учнів.

Крім використання навчальних програм для вивчення іноземної мови, комп'ютер є незамінним помічником для підготовки та проведення тестування, моніторингу навчального процесу, власного інформаційного наповнення інструментальних середовищ для розробки нестандартних уроків, підготовки дидактичних матеріалів, використання ресурсів і послуг Інтернету для аудиторної, самостійної чи дистанційної роботи, а також застосування проектних методик роботи з учнями.

Таким чином, уміння, які складають навчальну компетенцію, можуть формуватися в процесі інтенсивного застосування інформаційних технологій. Комп'ютерні технології стають необхідними технічними засобами, що допомагають якісно поліпшити процес вивчення іноземної мови та культури іншомовних країн. Це сприяє підвищенню рівня володіння іноземною мовою, розвитку автономії учня у вивченні іноземної мови, а також розвитку пізнавальної активності в його навчальній діяльності в цілому.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Босенко М. В. (2005) Функціональні можливості мультимедійних технологій в обученні англійському языку. *Вісник Луганського національного педагогічного університету ім. Т. Шевченка. Сер. Філолог*, Вип. 5, 14 – 17.
2. Морська Л. І. (2007) Автоматизовані навчальні системи як основний компонент інтеграції педагогічних та інформаційних технологій. *Педагогіка*

вищої та середньої школи: зб.наук.праць. Кривий Ріг : КДПУ, Вип.19, 372 – 380.

3. Полат Е. С. (2005) Новые педагогические и информационные технологии в системе образования. Москва : Издательский центр «Академия».